

PROTECȚIA MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR

Marius DUMITRU¹

Politica comunitară de mediu urmărește să promoveze dezvoltarea durabilă și să protejeze mediul înconjurător pentru generațiile prezente și viitoare. Aceasta se bazează pe integrarea politicii de mediu în celelalte politici comunitare, pe acțiuni preventive, pe principiul poluatorul plătește, pe lupta împotriva deteriorării mediului înconjurător la sursă, precum și pe împărțirea responsabilităților. Acquis-ul cuprinde peste 200 de acte legislative ce acoperă legislația orizontală, poluarea apei și a aerului, gestiunea deșeurilor și chimicalelor, biotehnologia, protecția naturii, poluarea industrială și managementul riscului, zgomot și protecția împotriva radiațiilor. Asigurarea conformității cu prevederile acquis-ului necesită investiții semnificative, dar, totodată, aduce beneficii importante cu privire la sănătatea publică și reduce distrugerile costisitoare ale pădurilor, clădirilor, peisajelor și ale fondului piscicol. O administrație puternică și bine echipată la nivel național, regional și local este absolut necesară pentru aplicarea acquis-ului de mediu.

Legislația orizontală este în cea mai mare parte transpusă și în conformitate cu acquis-ul. Procesul de armonizare trebuie să fie finalizat în ceea ce privește legislația de implementare a Directivei privind Evaluarea Strategică de Mediu și a Directivei privind accesul publicului la informația de mediu. Capacitatea administrativă necesară există, dar este necesar în continuare ca eforturile privind întărirea acesteia, angajarea și pregătirea profesională a personalului să continue pentru a putea asigura implementarea corectă a legislației transpuse.

În domeniul **calității aerului**, legislația este în cea mai mare parte transpusă și în conformitate cu acquis-ul. Structurile administrative necesare au fost stabilite și au început să funcționeze. Trebuie intensificate și continuate să fie aplicate măsurile pentru îmbunătățirea managementului și monitorizării calității aerului, precum și pentru elaborarea planurilor și programelor privind calitatea aerului. Au fost stabilite perioade de tranziție, cu obiectivele intermediare, până la sfârșitul lui 2007 și respectiv 2009 cu privire la emisiile de compuși organici volatili pentru un anumit număr de instalații.

În ceea ce privește **gestiunea deșeurilor**, legislația este armonizată și în conformitate cu acquis-ul cu excepția sectoarelor ambalajelor și deșeurilor de ambalaje, transportului deșeurilor, limitării folosirii anumitor substanțe periculoase în echipamentele electrice și electronice. Au fost transpuse prevederile acquis-ului comunitar privind regimul special de gestiune și control a bifenililor și trifenililor policlorurați. Structurile administrative au fost stabilite și funcționează dar este necesară întărirea în continuare a acestora.

¹ Agenția Regională de Protecție a Mediului Argeș.

Rămân încă de adoptat planurile regionale de gestiune a deșeurilor. Gradul de reciclare și recuperare pentru diversele materiale de ambalaj trebuie să fie crescut gradual în conformitate cu calendarul agreat. Evaluările de risc pentru cele cinci iazuri de decantare din industria minieră sunt în curs de elaborare și este necesar ca acestea să fie finalizate. Studiul privind posibilitatea reducerii concentrării de cianuri la iazul Aurul Recea a fost realizat. Pregătirile pentru închiderea până la sfârșitul lui 2006 a celor 47 de depozite industriale periculoase non-conforme trebuie să continue. Au fost înregistrate întâzieri în ceea ce privește stabilirea sistemelor de colectare, precum și a facilităților de recuperare și reciclare a deșeurilor provenind din echipamente electrice și electronice. Sunt necesare eforturi suplimentare pentru implementarea măsurilor privind transportul deșeurilor și vehiculele uzate. Au fost acordate perioade de tranziție până la 31 decembrie 2011 pentru atingerea anumitor obiective în domeniul deșeurilor din ambalaje, până la 31 decembrie 2009, 31 decembrie 2013 și respectiv 16 iulie 2017 pentru anumite tipuri de depozite de deșeuri, până la 31 decembrie 2011 pentru transportul deșeurilor și până la 31 decembrie 2008 pentru atingerea anumitor obiective în domeniul deșeurilor provenind din echipamente electrice și electronice. În sectorul **calității apei**, legislația este în cea mai mare parte transpusă și în conformitate cu acquis-ul. Acquis-ul privind epurarea apelor urbane uzate și deversarea de substanțe periculoase în mediul acvatic a fost transpus, dar sunt necesare eforturi suplimentare pentru a implementa legislația, pentru a asigura conformarea deplină la acquis. Structurile administrative sunt în general stabilite și procesul de implementare a legislației se derulează. În ceea ce privește investițiile realizate în domeniul infrastructurii apei, România trebuie să asigure fondurile necesare pentru a asigura implementarea adecvată, în special în ceea ce privește comunitățile mici. Registrul descărcărilor de substanțe periculoase trebuie să fie îmbunătățit progresiv și planurile de acțiune pentru zonele vulnerabile, în cazul Directivei nitrați, trebuie să fie finalizate și adoptate. Monitorizarea calității apei necesită în continuare eforturi intensificate. Au fost acordate perioade de tranziție până la 31 decembrie 2018, cu obiective intermediare, pentru epurarea apelor urbane uzate, până la 31 decembrie 2009 pentru descărcarea de substanțe periculoase, până la 31 decembrie 2010 și respectiv 31 decembrie 2015 pentru apa potabilă.

În ceea ce privește **protecția naturii**, legislația este în cea mai mare parte armonizată, dar, până la data aderării, trebuie realizată transpunerea anumitor cerințe ale Directivei „Păsări”. În condițiile în care structurile administrative au fost stabilite, rolurile și responsabilitățile diverselor instituții implicate trebuie să fie definite în mod clar și puse în practică. Este nevoie de personal suplimentar pentru a putea îndeplini cerințele acquis-ului comunitar. Activitățile de pregătire a rețelei Natura 2000 au avansat, ONG-urile au fost implicate în identificare și clasificarea ariilor de importanță comunitară, eforturile trebuind să fie concentrate în acest moment pe realizarea următorilor pași pentru implementarea directivei, inclusiv pe pregătirile pentru asigurarea aplicării până la data aderării a măsurilor adecvate de protecție. Trebuie acordată o mai mare atenție coordonării cu procesul de implementare a Directivei cadru a apei.

În sectorul **poluării industriale**, legislația necesară este în cea mai mare parte transpusă și în conformitate cu acquis-ul. Este necesară finalizarea transpunerea Directivei privind plafoanelor naționale de emisie. Structurile administrative au fost stabilite dar trebuie să

fie întărite urgent, în special la nivel regional. Asigurarea capacității de a emite, până la data aderării, autorizații integrate de o calitate suficientă pentru toate instalațiile industriale ce fac obiectul Directivei privind prevenirea și controlul integrat al poluării (IPPC) reprezintă o provocare majoră și aceasta necesită eforturi importante. Până în septembrie 2005, din cele 716 autorizații care trebuie acordate până la data aerării, au fost emise 13. Angajarea de personal suplimentar experimentat trebuie realizată în mod prioritar. Pregătirile pentru implementarea Directivei privind instalațiile mari de ardere trebuie să continue. În cadrul primului raport privind închiderea instalațiilor pentru tratamentul termic al deșeurilor periculoase neconforme și cantitatea de deșeuri medicale tratate în 2004, România a precizat că 52 de incineratoare au fost închise în 2004 și alte 14 incineratoare au fost închise în primele cinci luni ale anului 2005. Au fost acordate perioade de tranziție până la 31 decembrie 2008 și 31 decembrie 2015 pentru anumite instalații ce cad sub incidența Directivei IPPC, până la 31 decembrie 2013 și 2017 pentru anumite emisii și anumite instalații ce cad sub incidența Directivei privind instalațiile mari de ardere, până la 31 decembrie 2007 și respectiv 2008 pentru anumite incineratoare, în cazul Directivei privind incinerarea deșeurilor.

Legislația privind **chimicalele și organismele modificate genetic** a fost transpusă și în general este în conformitate cu acquis-ul, cu excepția biocidelor. Structurile administrative au fost stabilite și funcționează în mod adecvat, dar este necesară în continuare aplicarea măsurilor de implementare pentru a se asigura conformitatea cu acquis-ul. Sunt în curs de pregătire inventarele produselor biocide și acțiunile de implementare se desfășoară așa cum au fost planificate. Trebuie încă să fie stabilit un sistem adecvat de notificare a substanțelor noi, inclusiv pentru procesarea datelor. Trebuie continuat procesul de pregătire profesională a personalului. În ceea ce privește **zgomotul**, legislația este în cea mai mare parte transpusă și în conformitate cu acquis-ul. Este necesar ca procesul de transpunere să continue pentru a asigura alinierea deplină la prevederile Directivei privind zgomotul emis de echipamentele folosite în aer liber. Trebuie încă evaluată legislația ce transpune Directiva privind evaluarea și gestiunea zgomotului ambiental. Capacitatea administrativă trebuie încă să fie întărită în mod considerabil (angajare de personal suplimentar și pregătire profesională). Activitățile de implementare se desfășoară conform planificării.

Referitor la **siguranța nucleară și protecția împotriva radiațiilor**, procesul de transpunere a legislației relevante trebuie finalizat, în special în ceea ce privește supravegherea transportului de deșeuri radioactive. Structurile administrative au fost stabilite și funcționează în mod adecvat. Sunt necesare câteva ajustări și respectiv continuarea pregătirilor pentru stabilirea unui sistem de supraveghere a transportului deșeurilor radioactive.

Concluzii

România îndeplinește, în general, cerințele implicate de aderare și, având în vedere că au fost înregistrate în continuare progrese semnificative atât în ceea ce privește alinierea legislativă cât și capacitatea administrativă, este de așteptat ca ea să fie în măsură să implementeze până la data aderării acquis-ul în sectorul **calității aerului, al protecției naturii, chimicalelor și organismelor modificate genetic, zgomotului și al siguranței nucleare și protecției împotriva radiațiilor**. România trebuie să finalizeze alinierea legislativă în aceste

sectoare. De asemenea, România trebuie să îmbunătățească managementul și monitorizarea calității aerului și să finalizeze programele și planurile privind calitatea aerului. În sectorul protecției naturii, România trebuie să asigure că măsurile de protecție relevante sunt aplicate până la data aderării.

Sunt necesare eforturi intensificate în **cazul legislației orizontale, gestiunii deșeurilor și al calității apei**, pentru a finaliza procesul de transpunere și pentru a asigura implementarea legislației armonizate. Planurile de gestiune a deșeurilor trebuie să fie adoptate și trebuie crescut gradul de recuperare și reciclare a deșeurilor. Monitorizarea calității apei necesită în continuare îmbunătățiri și trebuie adoptate planuri de acțiune.

Există îngrijorări serioase cu privire la **poluarea industrială**. Sunt necesare eforturi considerabile pentru a asigura, până la data aderării, emiterea la nivel regional și local a autorizațiilor necesare și asigurarea conformării pentru toate instalațiile IPPC relevante. De asemenea, România trebuie să accelereze în mod deosebit eforturile necesare pentru a întări capacitatea administrativă a autorităților de mediu ce își desfășoară activitatea în acest domeniu, la toate nivelurile. Pe ansamblu, deși România a înregistrat progrese cu privire la întărirea capacității administrative, atât în ceea ce privește angajarea cât și pregătirea profesională a personalului, este necesar ca acest proces să fie continuat, în special la nivel regional și local. Lipsa unei coordonări adecvate între autoritățile locale și regionale, relativ nou stabilite, reprezintă în continuare un motiv de îngrijorare și aceasta trebuie remediată pentru a putea asigura implementarea corectă a acquis-ului de mediu.

* * *

*De ce să te mai caut unde nu-i
O liniște de cioburi de statui
De șesuri și de ziduri în paragini,
De vechi hrisoave-nmărmurite-n pagini ?
Prea ostenite genele se fac,
Pădure răsturnată în ochiul unui lac
Cu ascunzișuri calme din care nu mai vine
Nici un răspuns de foc până la mine ...*

Ion BRAD